

Tekninen lautakunta 26.08.2026

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle valituksesta, joka koskee kaupunkitekniikan johtajan päätöstä 21.4.2026 § 4 (päättös tietopyyntöön)

Valmistelijat / lisätiedot:
Haase Meri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkitekniikan johtaja Tanska Harri

Tekninen lautakunta antaa lausunnon Helsingin hallinto-oikeudelle liitteen mukaisesti.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valituksen kohteena on Espoon kaupungin kaupunkitekniikan johtajan päätös 21.4.2026 § 4, joka koskee vahingonkorvausasiaan liittyvää tietopyyntöä.

Valittaja vaatii päätöksen kumoamista ja asian palauttamista Espoon kaupungille uudelleen käsiteltäväksi.

Valittaja vaatii kaupungin käsittelemään valittajan tietopyynnön ja myöhemmät hänen tekemänsä asiakirjapyynnot asiakirjakohtaisesti, tekemään asiakirjahaun niiden viranhaltijoiden, työntekijöiden ja asianhallintajärjestelmien osalta, joilla voi olla vahingonkorvauskäsittelyyn liittyviä asiakirjoja. Lisäksi valittaja vaatii luovuttamaan kaikki asiaan liittyvät julkisuuslain nojalla luovutettavat asiakirjat ja sähköpostiviestit liitteineen mukaan lukien konsultin epäviralliset lausunnot ja sähköpostitse annetut selvitykset, lausuntoluonnokset ja lausuntojen eri versiot ym.

Valittaja vaatii myös, että hallinto-oikeus velvoittaa kaupungin toimittamaan valittajalle luettelon kaikista niistä tietopyynnön piiriin kuuluvista asiakirjoista, joita ei ole luovutettu. Luettelosta tulee käydä ilmi ainakin asiakirjan päivämäärä, laatija, vastaanottaja, otsikko tai aihe, asiakirjatyyppe, lyhyt kuvaus asiakirjan sisällöstä sekä peruste, jolla asiakirja tai sen osa on jätetty luovuttamatta.

Lisäksi valittaja vaatii Espoon kaupunkia antamaan julkisuuslain 14 §:n mukaisen perustellun ja muutoksenhakukelpoisen päätöksen jokaisesta asiakirjasta tai asiakirjaryhmästä, jonka luovuttamisesta kaupunki

kieltäytyy. Päätöksestä tulee ilmetä täsmällinen lainkohta, johon salassa pito, luovuttamatta jättäminen tai väite siitä, ettei kyse ole viranomaisen asiakirjasta, perustuu.

Valittaja pyytää tarvittaessa Espoon kaupungilta hallinto-oikeuden nähtäväksi kaikki sellaiset asiakirjat, luonnokset, sähköpostiviestit ja liitteet, joiden osalta kaupunki katsoo, ettei niitä tule luovuttaa valittajalle, jotta hallinto-oikeus voi arvioida asiakirjojen mukaisen aseman asiakirjakohtaisesti.

Lisäksi valittaja vaatii, että asiassa järjestetään tarvittaessa suullinen käsittely sekä velvoittaa Espoon kaupunkia korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut korkoineen.

Vastaus:

Espoon kaupungin tekninen lautakunta katsoo, että valittaja ei ole esittänyt perusteita päätöksen kumoamiselle. Espoon kaupungin tekninen lautakunta kiistää vaatimukset ja pyytää kunnioittavasti, että Helsingin hallinto-oikeus hylkää valituksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Espoon kaupungin hallintosäännön 1.osan 4. luvun 9 § mukaan tekninen lautakunta antaa kaupunginhallituksen puolesta kaupungin lausunnot lautakunnan tehtäväalueeseen kuuluvissa asioissa, jollei lausuntopyynnöstä tai käsiteltävänä olevan asian luonteesta muuta johdu.

Vastauksen perustelut:

Taustaa:

Valittaja on tehnyt vahingonkorvaushakemuksen Espoon kaupungille 24.2.2025. Vahingonkorvaushakemuksen mukaan valittajan taloyhtiön taloihin oli aiheutunut halkeamia ja betonirakenteiden murtumia lähellä suoritettun katu-urakoinnin ja siihen liittyneiden räjäytystöiden takia. Katu-urakassa Espoon kaupunki oli toiminut pääurakoitsijana ja Terrawise Oy aliurakoitsijana. Kalliotekniikka Consulting Engineering Oy oli suorittanut louhinta- ja räjäytystyön värähtelyseurantaa. Valittaja vaati Espoon kaupungilta vahingonkorvauksena 30.737,50 euroa.

Myöhemmin 26.11.2025 valittaja lähetti vielä toisen vahingonkorvausvaatimuksen kaupungille. Tuossa vaatimuksessa valittaja vaati kaupunkia korvaamaan 53.653,00 euroa (alv 0 %), 67.334,50 euroa (alv mukana). Vaatimuksessaan valittaja vetoaa ympäristövahinkolakiin (ankara vastuu) sekä mittaustulosten puutteellisuuteen sekä kaupungin passiivisuuteen vakuutusprosessissa. Korvausten kasvun syyksi valittaja esittää 3,5 %-suuruisten hintojen nousun sekä asiantuntija-, asian selvittämisen- sekä asianajokulujen 19.187,50 euroa (alv 0 %) lisäämisen alkuperäiseen korvausvaatimukseen.

Myöhemmin 3.2.2026 valittaja on vielä esittänyt korvausvaatimuksenaan 100.000 euroa.

Espoon kaupungin kaupunkitekniikan keskuksen juristi hylkäsi vahingonkorvaushakemuksen 26.2.2026 § 15. Hylkäävän päätöksen perusteena on se, että louhintatyön ja vahinkojen välistä syy-yhteyttä ei ole osoitettu todennäköiseksi siten, että kaupungin katsottaisiin olevan korvausvastuussa vahingosta.

Valittaja teki päätöksestä oikaisuvaatimuksen Espoon kaupungin tekniselle lautakunnalle. Tekninen lautakunta ei muuttanut päätöstä 25.3.2026 § 32. Valittaja on valittanut Espoon kaupungin teknisen lautakunnan päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen 28.5.2026 mutta asian käsittely on vielä kesken.

Valittajan tietopyyntö:

Valittaja on lähettänyt Espoon kaupungille 15.3.2026 päivätyn sovintoesitys ja asiakirjapyyntö- nimisen sähköpostiviestin 15.3.2026. Tuossa viestissään valittaja esittää Espoon kaupungille sovintosopimusta, jossa kaupunki maksaisi valittajalle 52.487,50 euroa ja taloyhtiö luopuu kaikista lisävaatimuksista kaupunkia kohtaan eikä nosta vahingonkorvauskannetta Espoon kaupunkia vastaan.

Asiakirjapyyntönsään valittaja pyytää kaupunkia toimittamaan kaikki päätöstä 26.2.2026 § 15 koskevat lausunnot ja selvitykset, valmistelumuistiot ja päätösluonnokset sekä luettelon valmisteluun osallistuneista henkilöistä.

Louhintaurakkaa koskien valittaja pyytää toimittamaan Espoon kaupungin ja Terrawise Oy:n urakkasopimuksen liitteineen, työmaapäiväkirjat ja työmaapöytäkirjat, räjäytyssuunnitelman ja louhintasuunnitelman sekä selvityksen mahdollisista suunnitelmapoikkeamista.

Räjäytyksistä valittaja pyytää toimittamaan räjäytyspäiväkirjat ja panostusraportit, räjäytysten ajankohdat, räjäytyspaikat suhteessa kohteena oleviin rakennuksiin, panostusmäärät ja räjäytysaineen sekä ilmoittamaan vastuullisen räjäytystyönjohtajan. Lisäksi valittaja pyytää koosteen kaikista työmaalla suoritetuista räjäytyksistä, jossa on merkitty mistä räjäytyksistä on tärinämittaustulokset ja mistä räjäytyksistä ei ole mittaustuloksia tallentunut.

Tärinämittauksista valittaja pyytää toimittamaan kaikki Kalliotekniikka Oy:n mittausraportit, mittausten raakadatan, mittauspisteiden sijaintitiedot, mittalaitteiden kalibrointitodistukset, mittalaitteiden asennuspöytäkirjat.

Katselmuksista valittaja pyytää alku- ja loppukatselmusten pöytäkirjat sekä katselmuksissa otetut valokuvat.

Kaupungin vastuuvakuutusyhtiöstä valittaja pyytää Espoon kaupungin vastuuvakuutusyhtiölle tekemän vahinkoilmoituksen, vakuutusyhtiölle toimitetun aineiston, vastuuvakuutusyhtiön korvauspäätöksen ja kirjeenvaihdon vakuutusyhtiön kanssa.

Valittaja pyytää myös toimittamaan Terrawise Oy:n urakkavakuutta koskevat asiakirjat ja vakuuden vapauttamispäätöksen. Samoin viranomaisviestintää koskevat sähköpostiviestit 1.6.2024 alkaen sekä erityisesti kirjeenvaihto Espoon kaupungin, Terrawise Oy:n ja Kalliotekniikka Oy:n välillä 2.6.2024.

Kyse on ollut ns. laajasta tietopyynnöstä. Espoon kaupunki on toimittanut valittajalle kaikki hallussaan olevat asiakirjat.

Osa valittajan pyytämästä aineistosta on yksilöimätöntä.

Julkisuuslain mukaan valmistelumuistiot ja päätösluonnokset eivät ole viranomaisen asiakirjoja vaan viranomaisen valmisteluaineistoa.

Viranomainen ei tietopyyntöä varten valmista/työstä mitään aineistoa (luettelo valmisteluun osallistuneista henkilöistä, kooste työmaalla tehdyistä räjäytyksistä).

Osa valittajan pyytämistä asiakirjoista ei ole kaupungin vaan yksityisten yritysten hallussa (työmaapäiväkirjat, räjäytyssuunnitelma, louhintasuunnitelma, selvitys mahdollisista suunnitelmapoikkeamista, räjäytyspäiväkirjat, panostusraportit, räjäytysten ajankohdat, panostusmäärät, räjäytysaine, kooste kaikista suunnitelluista räjäytyksistä, mistä räjäytyksistä on tärinämittaustulokset ja mistä ei ole, mittausraportit, mittausten raakadata, mittauspisteiden sijaintitieto, mittalaitteiden kalibrointitodistukset, mittalaitteiden asennuspöytäkirjat).

Lisäksi valittaja on pyytänyt asiaan osallisten henkilöiden sähköpostiaineistoa. Ne eivät myöskään ole viranomaisen asiakirjoja vaan henkilöiden omia sähköpostiviestejä.

Valittaja on myös pyytänyt urakkavakuutta koskevia asiakirjoja sekä vakuuden vapauttamispäätöstä. Urakkavakuutta koskevat asiakirjat sisältävät yrityksen liikesalaisuuksia ja varsinaista vakuuden vapauttamispäätöstä ei ole tehty.

Valittaja on tämän jälkeen tehnyt vielä tietopyynnot 19.4.2026, 21.4.2026, 23.4.2026 sekä 27.4.2026. Näissä kaikissa vaaditaan samoja tai osittain samoja tietoja kuin 15.3.2026 tehdyssä ensimmäisessä tätä asiaa koskevassa tietopyynnössä.

Tietopyyntöjä koskeva päätös 21.4.2026 § 4

Kaupunkitekniikan johtaja teki 21.4.2026 päätöksen hylätä valittajan puuttuvia asiakirjoja koskevan tietopyynnön, koska suuri osa pyynnössä mainitusta asiakirjoista ei ole kaupungin hallussa eivätkä siis ole viranomaisen asiakirjoja.

Osa pyydetyistä asiakirjoista oli myös katsottaviksi viranomaisen sisäiseksi viestinnäksi.

Valittajalle on huhtikuussa 2026 toimitettu kaikki keskitetyllä haulla löydetty asiakirjat, kaupunkitekniikan keskuksen hakemat sekä tietopyynnössä mainittujen virkamiesten hakemat asiakirjat kuukauden sisällä pyynnöstä.

Lainsäädäntö:

Asiaa sääntelee laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999. Lain 1 §:n mukaan viranomaisen asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä.

Lain 5 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan viranomaisen asiakirjoina ei pidetä viranomaisen palveluksessa olevan tai viranomaisen toimeksiannosta toimivan laatimia muistiinpanoja taikka sellaisia luonnoksia, joita laatija ei ole vielä antanut esittelyä tai asian muuta käsittelyä varten. Viranomaisen asiakirjana ei myöskään pidetä viranomaisen sisäistä koulutusta, tiedonhakua tai muuta niihin verrattavaa sisäistä käyttöä varten hankittuja asiakirjoja.

Lain 5 §:n 4 momentin mukaan lakia sovelletaan viranomaisissa työskentelevien sekä viranomaisten ja niiden lukuun toimivien yksityisten ja

yhteisöjen välisiä neuvotteluja, neuvonpitoa ja muuta niihin verrattavaa viranomaisten sisäistä työskentelyä varten laadittuihin asiakirjoihin vain, jos asiakirjat sisältävät sellaisia tietoja, että ne arkistolainsäädännön mukaan on liitettävä arkistoon. Jos asiakirjat kuitenkin liitetään arkistoon, viranomainen voi määrätä, että tietoja niistä saa antaa vain viranomaisen luvalla.

Lain 5 §:n 5 momentin mukaan mitä asiakirjan salassapidosta tämän lain 24 §:ssä tai muussa laissa säädetään, sovelletaan myös 3 momentin 2 kohdassa ja 4 momentissa tarkoitettuihin asiakirjoihin.

Lain 13 §:n mukaan pyyntö saada tieto viranomaisen asiakirjasta on yksilöitävä riittävästi siten, että viranomainen voi selvittää, mitä asiakirjaa pyyntö koskee.

Vastaus asiaan:

Kaupunki katsoo, että hallinto-oikeuden tutkittavana on muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen lainmukaisuus. Hallinto-oikeuden tehtävänä ei ole ensi asteessa ratkaista uusia tietopyyntöjä tai velvoittaa viranomaista laatimaan sellaisia asiakirjaluetteloita, joista ei ole tehty erillistä julkisuuslain mukaista päätöstä.

Kaupunki on käsitellyt valittajan tietopyynnön ja suorittanut asian selvittämiseksi tarpeelliseksi arvioimansa asiakirjahauun niistä tietolähteistä, joista pyynnön kohteena olevia asiakirjoja on ollut perusteltua etsiä. Julkisuuslaki ei edellytä, että viranomainen osoittaa asiakirjahakua suoritettun jokaisen yksittäisen työntekijän, viranhaltijan tai sähköpostilaatikon osalta tai että viranomainen laatii pyynnön johdosta erillisen luettelon kaikista mahdollisesti olemassa olevista tai olemattomista asiakirjoista.

Siltä osin kuin valittajan vaatimukset koskevat luonnoksia, keskeneräistä valmisteluaineistoa, viranomaisten sisäistä työskentelyä tai muuta aineistoa, kaupungin kanta asiakirjojen luovutettavuuteen on ratkaistu muutoksenhaun kohteena olevassa päätöksessä siltä osin kuin tällaista aineistoa on ollut pyynnön kohteena.

Pelkästään se, että asiakirjapyyntö esittäjä katsoo asiakirjoja olevan olemassa enemmän kuin viranomaisen haussa on löytynyt, ei osoita asiakirjahauun tai päätöksen olleen lainvastainen.

Valittajan vaatimus luovuttamatta jätettyjen asiakirjojen yksityiskohtaisesta luetteloinnista perustuu valittajan omaan näkemykseen menettelyn asianmukaisuudesta. Julkisuuslaissa ei säädetä yleisestä velvollisuudesta laatia tietopyynnön johdosta asiakirjakohtaista luetteloa kaikista viranomaisen hallussa mahdollisesti olevista tai luovuttamatta jätetyistä asiakirjoista.

Muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen tekohetkellä kaupungin käytettävissä olleen selvityksen perusteella pyydettyjä asiakirjoja ei katsottu olevan kaupungin hallussa.

Päätöksen tekemisen jälkeen kaupungissa on tunnistettu asiaan liittyvää aineistoa, jota on tämän johdosta luovutettu valittajalle. Se, että asiakirjoja on päätöksen antamisen jälkeen löytynyt tai toimitettu valittajalle, ei sellaisenaan osoita muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen olleen tekohetkellään lainvastainen.

Julkisuuslain mukainen arviointi kohdistuu siihen, onko viranomainen ratkaissut sille esitetyn tietopyynnön käytettävissään olleiden tietojen perusteella asianmukaisesti.

Kaupunki on pyrkinyt edistämään asian selvittämistä ja avoimuutta toimittamalla valittajalle myös päätöksen jälkeen sellaista aineistoa, joka on myöhemmin tullut kaupungin tietoon tai jonka on arvioitu kuuluvan tietopyynnön piiriin. Tätä ei kuitenkaan voida pitää osoituksena siitä, että muutoksenhaun kohteena oleva päätös olisi ollut lainvastainen. Viranomaisen velvollisuutena on ratkaista sille esitetty tietopyyntö ja perustella mahdollinen kieltäytyminen julkisuuslain mukaisesti. Kaupunki katsoo, ettei valittaja ole esittänyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella muutoksenhaun kohteena oleva päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä, kaupungin toimivalta olisi ylitetty tai päätös olisi muuten lainvastainen.

Edellä esitettyjen seikkojen valossa sekä valituksenalaisen päätökseen sekä sen perusteluihin ja selvityksiin viitaten Espoon kaupunki katsoo, ettei valituksessa ole esitetty syitä, joiden perusteella päätös tulisi kumota tai palauttaa.

Päätös perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja riittäviin selvityksiin. Espoon kaupungin tekninen lautakunta pyytää kunnioittavasti, että Helsingin hallinto-oikeus hylkää valituksen ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 (Ei julkaista) Lausunto hallinto-oikeudelle

Oheismateriaali

- (Ei julkaista) Hallintovalitus kaupunkitekniikan johtajan päätöksestä
- (Ei julkaista) Kaupunkitekniikan johtajan päätös 21.4.2026 tietopyyntöasiassa
- (Ei julkaista) Asiakirjapyyntö 15.3.2026
- (Ei julkaista) Asiakirjapyyntö 13.4.2026
- (Ei julkaista) Asiakirjapyyntö 19.4.2026
- (Ei julkaista) Asiakirjapyyntö 21.4.2026
- (Ei julkaista) Asiakirjapyyntö 23.4.2026
- (Ei julkaista) Asiakirjapyyntö 27.4.2026
- (Ei julkaista) Asiakirjapyyntö 29.4.2026
- (Ei julkaista) Kaupunkitekniikan johtajan kirje 19.5.2026

Tiedoksi